

Sygn. akt: I C 1822/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Halina Sekuła
Protokolant:	sekretarz sądowy Dorota Delimata

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2018 r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. C.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego (...) S.A.

w W. na rzecz powoda K. C. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 23 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałym zakresie oddala powództwo.

III. Zasądza od pozwanego (...) S.A.

w W. na rzecz powoda K. C. kwotę 2.357,23 zł (dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt siedem złotych dwadzieścia trzy grosze) tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu.

IV. Nakazuje Kasie Sądu Rejonowego w Krośnie zwrócić powodowi K. C. kwotę 76,20 zł (siedemdziesiąt sześć złotych dwadzieścia groszy) tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet opinii biegłego.

Sędzia

Sygn. akt I C 1822/16

UZASADNIENIE

Wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie z dnia 6 lutego 2018 r.

Powód K. C. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) Zakładu (...) w W. kwotę 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć dziadka wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23.04.2016 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, dopuszczenie zawnioskowanych dowodów.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 23 czerwca 2006 r. w miejscowości Rogi (...) kierując pojazdem m-ki O. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że przystępując do wyprzedzania motoroweru w miejscu niedozwolonym, doprowadził do zderzenia z motocyklistą. Kierujący motorowerem - dziadek powoda, J. K. (1), na skutek doznanych obrażeń ciała poniósł śmierć. Sprawcą zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Pozwany odmówił mu zapłaty jakiegokolwiek kwoty tytułem zadośćuczynienia.

Zdaniem powoda odmowa przyznania zadośćuczynienia jest krzywdząca. Powód wskazał, iż strata dziadka była dla niego olbrzymią tragedią i niepowetowaną stratą, z jaką nie pogodzi się do końca życia. Między powodem a zmarłym istniała silna więź rodzinna i emocjonalna, wspólne pasje.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 28.11.2016 r. Sąd Rejonowy w Krośnie nakazał zapłacić pozwanemu (...) Zakładowi (...) w W., na rzecz strony powodowej kwotę 15.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23.04.2016r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.805 zł tytułem kosztów procesu, w tym 3.600 zł kosztów zastępstwa procesowego.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania. Pozwany w sprzeciwie zarzucił, iż od czasu zdarzenia, w którym zginął dziadek powoda upłynęło 10 lat. Nie może ulegać wątpliwości, że charakter aktualnych uczuć powoda związanych z tym zdarzeniem jest zasadniczo odmienny od tych sprzed wielu lat. K. C. w chwili śmierci dziadka miał 11 lat, a jak uczy doświadczenie życiowe dziecko w tym wieku przede wszystkim przebywa w szkole, a wolny czas spędza w grupie rówieśników. Najbliższe otoczenie dziecka to jego rodzice, rodzeństwo, o kolegach – rówieśnikach nie wspominając.

Wskazał również, iż w chwili śmierci J. K. (1) miał 77 lat i nie może ulegać wątpliwości, że z racji jego wieku najbliżsi musieli zakładać możliwość dość rychłego jego odejścia. Powód po śmierci dziadka nie został sam, był otoczony najbliższą rodziną. Z racji jego i dziadka wieku, niewątpliwie strata, jaką doznał nie miała takiego wymiaru, jak chociażby strata małżonka, dziecka czy jedyne z rodzeństwa.

Pozwany także wyraził pogląd, iż zasądzenie odsetek zgodnie z żądaniem pozwu prowadziłyby do bezpodstawnego przysporzenia w majątku powoda kosztem pozwanego.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 23.06.2006 r. w miejscowości R. kierujący samochodem marki O. (...) J. L., któremu ochronę ubezpieczeniową w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych udzieliła strona pozwana, nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że przystępując do wyprzedzania motoroweru w miejscu niedozwolonym, doprowadził do zderzenia z motocyklistą. Kierujący motorowerem - dziadek powoda, J. K. (1), na skutek doznanych obrażeń ciała poniósł śmierć. Powód zgłosił roszczenie odszkodowawcze pozwanemu. Pozwany w procesie likwidacji szkody odmówił mu wypłaty tytułem zadośćuczynienia po stracie bliskiej osoby.

Powód bardzo przeżył śmierć swojego dziadka. Mieszkali oni w jednym domu. Jego rodzice pracowali zawodowo i to J. K. (1) nim się najwięcej zajmował, zwłaszcza, że ojciec, jako kierowca często wyjeżdżał w delegacje. Wspólnie spędzali dużo czasu, chodzili na ryby, oglądali mecze, układali puzzle, uczył go jeździć na rowerze, pokazywał jak się naprawia motor. K. C. o wszystkim rozmawiał z dziadkiem, to on go pocieszał, jak dostał gorszą ocenę.

Nagła i niespodziewana śmierć dziadka była dla niej doświadczeniem szczególnie przykrym, silnie stresogennym, obciążającym psychicznie i emocjonalnie. Powód stracił osobę mu bliską, pozytywnie wpisaną w zakres jego życiowych doświadczeń. Doświadczona strata osoby bliskiej skutkowałą procesem żałoby, któremu towarzyszyło uczucie smutku, przygnębienia, żalu, pustki, niesprawiedliwości i krzywdy.

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, sąd uznał za wiarygodne w pełni zeznania powoda. Dotyczyły one związku (...) z jego dziadkiem od dzieciństwa oraz krzywdy, bólu i cierpienia, jakich doznał po jego śmierci w

tak tragicznych i nieoczekiwanych okolicznościach. Opis relacji łączącej go z dziadkiem z oraz z zeznaniami świadków dały podstawę do twierdzenia, że nie są one wyolbrzymione, ale w pełni obiektywne, odpowiednie do wieku powoda w chwili śmierci jego dziadka – 11 lat. Sąd przeprowadził także dowód z dokumentów w postaci akt szkodowych, autentyczność dokumentów nie była kwestionowana przez strony.

Dowód:

1. zeznania powoda - k. 94;
2. zeznania świadków :
 - J. K. - k. 64/2-65,
 - J. K. - k. 65,
 - B. C. - k. 65/2,
 - J. C. – k. 65/2-66,
3. opinia biegłej M. S. - Ż. - k.75-77;

Wszystkie dowody sąd uznał za wiarygodne, bowiem są wewnętrznie spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Opinia biegłej jest dodatkowo fachowa i rzetelna oraz nie była kwestionowana przez strony, w imieniu których działali profesjonalni pełnomocnicy.

Zgodnie z przepisem art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Natomiast stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Artykuł 446 § 4 k.c. określa kwestię możliwości przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Należy podkreślić, iż celem instytucji zadośćuczynienia jest naprawienie szkody niemajątkowej, która wyraża się w doznanej krzywdzie zarówno w postaci cierpienia fizycznego, jak i psychicznego. Negatywne przeżycia są jeszcze silniejsze, gdy mamy do czynienia z utratą osoby najbliższej, np. członka rodziny, partnera.

Naprawienie szkody następuje poprzez przyznanie przez sąd odpowiedniej rekompensaty pieniężnej, uwzględniającej całokształt okoliczności dotyczących oznaczonej osoby.

Przedmiotem ochrony wyrażonym w art. 446 k.c. są więzi rodzinne zerwane w wyniku czynu niedozwolonego, będące podstawą jej funkcjonowania. Wiąż emocjonalna, która istnieje pomiędzy członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 oraz art. 24 k.c.

Zadośćuczynienie przewidziane w przepisie art. 446 § 4 k.c. nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesionych przez nią szkód majątkowych. Celem tego zadośćuczynienia jest kompensacja krzywdy (złagodzenie cierpień psychicznych) doznanej na skutek śmierci najbliższej osoby. Należy wskazać, iż w przypadku zdarzeń nagłych, niespodziewanych, np. w postaci śmiertelnego wypadku komunikacyjnego, jak w przedmiotowej

sprawie, ból po stracie osoby bliskiej jest dużo większy. Spowodowane jest to niemożnością przygotowania się na odejście bliskiej osoby, pożegnania się z nią oraz często występujący szok, czy też niedowierzanie u osób najbliższych.

Przywołany przepis art. 446 § 4 k.c. nie wymienia kryteriów, którymi powinien kierować się sąd ustalając wysokość takiego zadośćuczynienia. Ustawodawca wskazał tylko, że ma to być „odpowiednia” suma (kwota). Kryteria te zostały wypracowane w orzecznictwie oraz w piśmiennictwie. Do kryteriów tych zalicza się: charakter więzów rodzinnych i stopień pokrewieństwa między zmarłym a osobą występującą z roszczeniem, rolę jaką w rodzinie pełniła osoba zmarła, osobisty żal, ból, poczucie osamotnienia i pustki po śmierci osoby najbliższej, dramatyzm doznań osoby bliskiej zmarłemu, która występuje z roszczeniem, wiek zmarłego oraz wiek osoby bliskiej i jej sytuacja życiowa, stopień, w jakim pokrzywdzony (osoba występująca z roszczeniem) będzie umiał odnaleźć się w nowej rzeczywistości i zdolność do jej zaakceptowania, skorzystanie z fachowej pomocy w czasie radzenia sobie w trudnej sytuacji i proces leczenia doznanej traumy, brak wsparcia i opieki członka rodziny, stany depresyjne i zaburzenia adaptacyjne, aktualna sytuacja rodzinna pokrzywdzonego, który dochodzi roszczenia.

Wysokość zadośćuczynienia powinna uwzględniać aktualne warunki i stopę życiową społeczeństwa, wśród którego mieszka poszkodowany. Bez znaczenia jest natomiast status społeczny i materialny poszkodowanego (zob.: wyr. SN z 14.02.2008 r., II CSK 536/07, OSP 2010/5/47; wyr. SN z 3. (...), III CSK 279/10, Legalis nr 442095).

Zważywszy na rozmiar krzywdy doznanej przez powoda w wyniku zachowania osoby ubezpieczonej u strony pozwanej sąd uznał, że odpowiednią kwotą zadośćuczynienia przysługującego powodowi będzie kwota 10.000 zł.

Przeprowadzone w sprawie dowody, w tym zeznania świadków, dają podstawę do stwierdzenia, że w dacie śmierci dziadka powoda pomimo posiadania przez niego bliższej rodziny był osobą bardzo ważną, od dziecka stanowiącą oparcie. Wiek powoda - 11 lat nie jest przesłanką świadczącą o tym, iż fakt śmierci dziadka nie ma znamion traumy, a co dopiero w tak tragicznych okolicznościach jak w niniejszej sprawie. Powoda łączyła z dziadkiem szczególna więź, był wsparciem, pomagał we wszystkich sprawach, problemach wieku dziecięcego. Mimo swojego wieku J. K. (1) był osobą aktywną. Nie ma znaczenia fakt, że w chwili śmierci zmarły miał już 77 lat i rodzina mogła z racji wieku przewidywać nieodległy zgon ojca powódki. Czym innym jest, bowiem śmierć z przyczyn naturalnych, a czym innym jest śmierć nagła, której powód się nie spodziewał i która wywarła na nim piętno, które utrzymuje się do dnia dzisiejszego.

W świetle powyższego Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 10.0000 zł (pkt I), uznając ją za w pełni adekwatną do rozmiaru cierpień i krzywdy, jaką doznał on na skutek śmierci osoby najbliższej, w pozostałym zakresie oddalił powództwo (pkt II).

W ocenie sądu zadośćuczynienie, o którym mowa w art. 446 § 4 k.c., ma charakter całościowy, jednorazowy i nie jest dopuszczalne jego dzielenie i dochodzenie częściami (zob. wyr. SA w Łodzi z 8.08.2014 r., I ACa 216/14 LEX nr 1506247). Ustalając wysokość zasądzanego świadczenia sąd wziął pod uwagę wszystkie ujawnione okoliczności (zob. R.K.: Zadośćuczynienie za krzywdę wynikłą wskutek śmierci najbliższego członka rodziny, Mon. Prawn. 2012/2, str. 79) oraz elementy krzywdy, które- w oparciu o znane już okoliczności- mogą ujawnić się w przyszłości (Zob. A. Daszewski: Miarkowanie zadośćuczynienia dla najbliższych członków rodziny z art. 446 § 4 k.c., Mon. Ubezpieczeniowy 2011/45; wyr. SA w Łodzi z 6.07.2015 r., I ACa 67/15, OSA 2015/11/80-91).

Zasądzona kwota zadośćuczynienia jest właściwa i nie ma zdaniem sądu orzekającego znamion kwoty rażąco wygórowanej ani też rażąco niskiej.

Odsetki ustawowe zostały zasądzone na podstawie art. 481 § 1 k.c. od 23.04.2016 r., czyli zgodnie z żądaniem pozwu. Pozwany ostateczną decyzją z dnia 22.04.2016 r. odmówił wypłaty zadośćuczynienia i odsetki liczone są od dnia następnego.

O kosztach jak w punkcie III wyroku sąd orzekł na podstawie przepisu art. 100 kpc, rozdzielając stosunkowo koszty postępowania.

Strona powodowa poniosła następujące koszty procesu:

- 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (wg. przepisów obowiązujących w dniu wniesienia pozwu),
- 17 zł tytułem opłat od pełnomocnictwa,
- 750 zł tytułem opłaty od pozwu,
- 400 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, co daje łączną kwotę 5.967 zł.

Strona pozwana poniosła następujące koszty procesu:

- 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,
- 17 zł tytułem opłat od pełnomocnictwa,

Powód dochodził kwoty 15.000 zł, a zasądzono na jego rzecz kwotę 10.000 zł; zatem wygrał sprawę w 67%, a przegrał w 33 %.

Mając powyższe na uwadze, zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.357,23 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania (pkt III) oraz nakazano zwrócić mu 76,20 zł, tyt. nadpłaconej zaliczki na poczet opinii biegłego (pkt IV).

Sędzia :